

PHÂN TÍCH SWOT ĐÁNH GIÁ TIỀM NĂNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH NÔNG NGHIỆP TẠI HUYỆN PHÚ THIỆN, TỈNH GIA LAI

Huỳnh Thị Ánh Phương^{1*}, Vũ Thị Hà²

¹Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

²Trường THPT Lý Thường Kiệt, thị xã AyunPa, tỉnh Gia Lai

*Email: phuonghuynh@husc.edu.vn

Ngày nhận bài: 31/10/2023; ngày hoàn thành phần biên: 21/11/2023; ngày duyệt đăng: 12/12/2023

TÓM TẮT

Huyện Phú Thiện, tỉnh Gia Lai sở hữu không gian nông nghiệp đặc thù, được ví như “tiểu đồng bằng” của Tây Nguyên. Cùng với lợi thế về tài nguyên tự nhiên, nhân văn và hoạt động sản xuất nông nghiệp truyền thống, du lịch nông nghiệp đã và đang được quan tâm và đầu tư phát triển. Dựa trên dữ liệu thu thập từ các phương pháp phân tích tài liệu, phương pháp thực địa, phương pháp phỏng vấn, bài viết sử dụng công cụ phân tích SWOT để phân tích tiềm năng phát triển du lịch nông nghiệp tại địa bàn nghiên cứu. Kết quả cho thấy huyện Phú Thiện có những điểm mạnh và cơ hội để phát triển du lịch nông nghiệp, tuy nhiên địa phương cũng gặp một số khó khăn và thách thức trong quá trình khai thác tài nguyên du lịch nông nghiệp. Dựa vào kết quả nghiên cứu, bài viết đề xuất các nhóm giải pháp nhằm góp phần phát triển du lịch nông nghiệp của huyện Phú Thiện một cách hiệu quả và bền vững trong tương lai.

Từ khóa: Du lịch nông nghiệp, huyện Phú Thiện, SWOT.

1. MỞ ĐẦU

Du lịch nông nghiệp trong những năm gần đây đã trở thành một xu hướng, một loại hình được nhiều nước trên thế giới thực hiện. Loại hình du lịch này giúp người nông dân chuyển đổi từ nông nghiệp truyền thống sang nông nghiệp kết hợp giải trí, trải nghiệm mang lại hiệu quả cao cho cả hai ngành nông nghiệp và du lịch. Với những lợi thế về tài nguyên và hoạt động sản xuất nông nghiệp truyền thống, du lịch nông nghiệp được xem là loại hình du lịch phù hợp với Việt Nam và đang được đầu tư phát triển ở nhiều địa phương trên cả nước [1,3,5,10].

Phú Thiện là một huyện thuần nông, nằm ở phía Đông Nam tỉnh Gia Lai. Huyện sở hữu nhiều tài nguyên tự nhiên, nhân văn và có không gian nông nghiệp đặc

thù, được ví như “tiểu đồng bằng” của Tây Nguyên – những điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch nói chung và du lịch nông nghiệp nói riêng. Trong những năm gần đây, chính quyền địa phương đã quan tâm và đầu tư cho phát triển du lịch nói chung và phát triển nông nghiệp gắn với du lịch nói riêng theo hướng bền vững [4,6,8]. Tuy nhiên, thực trạng khai thác tài nguyên du lịch nông nghiệp vẫn còn nhiều hạn chế; do đó bài viết này tập trung phân tích tiềm năng phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện, qua đó đề xuất các nhóm giải pháp nhằm góp phần thúc đẩy phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện trong thời gian tới.

2. DỮ LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý thuyết về du lịch nông nghiệp

- Khái niệm “Du lịch nông nghiệp”

Theo Phạm Đình Hiền (2023), du lịch nông nghiệp là một loại hình của du lịch nhằm cung ứng sản phẩm và dịch vụ dựa vào nền tảng nông nghiệp nhằm phục vụ cho khách du lịch [3]. Trong bài viết này, du lịch nông nghiệp được hiểu là một loại hình du lịch dựa vào việc khai thác tài nguyên du lịch tự nhiên - nhân văn và hoạt động sản xuất nông nghiệp truyền thống nhằm cung ứng các sản phẩm và dịch vụ phục vụ khách du lịch.

- Đặc điểm và vai trò của du lịch nông nghiệp

Theo một số nhà nghiên cứu, du lịch nông nghiệp có một số đặc điểm, đặc trưng như sau:

+ Không gian tổ chức các hoạt động du lịch nông nghiệp cho du khách là trang trại, đồng ruộng, vườn cây, rừng trồng đến cả những ao nuôi, cơ sở thuần dưỡng động, thực vật hoang dã,...

+ Chủ thể chính tham gia tổ chức du lịch nông nghiệp là những cá nhân và hộ gia đình tham gia sản xuất nông nghiệp.

+ Các sản phẩm nông nghiệp và những phương thức có liên quan đến nông nghiệp được coi là nền tảng, điều kiện để thực hiện các hoạt động du lịch nông nghiệp.

+ Mô hình du lịch nông nghiệp mang tính đặc thù của mỗi địa phương và có thể được kết hợp với các loại hình du lịch khác (sinh thái, văn hóa, cộng đồng..).

Trong bối cảnh hiện nay và với những thế mạnh về điều kiện tự nhiên – xã hội và truyền thống sản xuất nông nghiệp lâu đời, du lịch nông nghiệp đang được xem là loại hình du lịch phù hợp với Việt Nam. Theo Hà Trung (2023), trong thời gian qua, du lịch nông nghiệp đã có sự phát triển mạnh mẽ, nhiều mô hình du lịch nông nghiệp đã hình thành ở nhiều địa phương ở nước ta, phát huy hiệu quả, trở thành điểm đến thu

hút sự quan tâm của du khách, góp phần phát triển kinh tế nông thôn theo hướng bền vững [9].

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng các dữ liệu sơ cấp và thứ cấp được thu thập từ các phương pháp nghiên cứu bao gồm phương pháp phân tích tài liệu, phương pháp thực địa và phương pháp phỏng vấn trong thời gian từ tháng 4 đến tháng 5 năm 2023 tại địa bàn huyện Phú Thiện. Phương pháp phân tích sử dụng công cụ SWOT được áp dụng dựa trên các dữ liệu thu thập được để làm rõ nội dung của bài viết.

Phương pháp phân tích tài liệu: Các dữ liệu thứ cấp bao gồm các tài liệu nghiên cứu, tài liệu, thông tin có liên quan đến du lịch ở địa bàn nghiên cứu được thu thập từ Ủy ban nhân dân huyện Phú Thiện, Phòng Văn hóa – Thông tin, Phòng Tài nguyên – Môi trường huyện Phú Thiện... Dựa trên các tài liệu thứ cấp, nhóm tác giả lựa chọn và phân tích các nội dung về hoạt động du lịch nông nghiệp, đánh giá kết quả thực hiện du lịch nông nghiệp và tìm hiểu những thuận lợi, khó khăn, cơ hội, thách thức trong tiến trình phát triển du lịch nông nghiệp tại địa bàn nghiên cứu.

- *Phương pháp khảo sát thực địa:* Phương pháp này đã được thực hiện qua các hoạt động khảo sát thực tế của tác giả tại các điểm như khu du lịch hồ Ayun Hạ, hợp tác xã du lịch nông nghiệp Phú Vượng, hồ sen Ia Yeng... giúp cho quá trình mô tả, đánh giá phân tích các tiềm năng phát triển du lịch nông nghiệp được chính xác và khách quan hơn cũng như làm cơ sở cho việc lựa chọn địa bàn thực hiện điều tra xã hội học.

- *Phương pháp phỏng vấn:* Một số cuộc phỏng vấn được thực hiện tại địa bàn nghiên cứu trong tháng 4 và tháng 5 năm 2023. Phỏng vấn bằng bảng hỏi được thực hiện với 50 khách du lịch đến tham quan tại các điểm du lịch như Hồ Sen Ia Yeng, khu du lịch hồ Ayun Hạ trong thời gian lễ 30/4 và ngày 01/5 năm 2023 nhằm tìm hiểu về mục đích và mong muốn của du khách đối với du lịch nông nghiệp. Cuộc phỏng vấn với cán bộ phụ trách du lịch tại huyện Phú Thiện nhằm tìm hiểu về định hướng và kế hoạch phát triển du lịch nông nghiệp tại địa phương, đặc điểm của người dân địa phương... Ngoài ra, nghiên cứu cũng thực hiện phỏng vấn đại diện 5 hộ gia đình đang tham gia tham gia du lịch nông nghiệp tại các xã Ia Yeng, Ayun Hạ... nhằm tìm hiểu thực trạng khai thác du lịch, những khó khăn và mong muốn phát triển loại hình du lịch này của người dân.

- *Phương pháp phân tích SWOT:* SWOT là cụm từ viết tắt của: S – Strength (Điểm mạnh), W – Weakness (Điểm yếu), O – Opportunity (Cơ hội) và T – Threat (Thách thức). Phương pháp phân tích SWOT thường được sử dụng trong nghiên cứu nhằm phân tích những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của một vấn đề nghiên cứu cụ thể. Trong bài viết này, phương pháp được sử dụng trên cơ sở thông tin được

tổng hợp từ phương pháp phân tích tài liệu, khảo sát thực địa và điều tra xã hội học để làm rõ những thuận lợi và khó khăn bên trong và bên ngoài liên quan tới điều kiện phát triển du lịch nông nghiệp tại địa bàn nghiên cứu. Phương pháp này tập trung vào bốn yếu tố sau:

+ Điểm mạnh: Đây là những đặc điểm của huyện Phú Thiện đã được phát huy hoặc nên được phát huy để phát triển du lịch, những điểm này là lợi thế đặc trưng của huyện trong phát triển loại hình du lịch nông nghiệp.

+ Điểm yếu: Đây là những khó khăn của huyện Phú Thiện trong việc phát triển du lịch nông nghiệp.

+ Cơ hội: Đây là những cơ hội đến từ môi trường bên ngoài tạo điều kiện thúc đẩy sự phát triển du lịch nông nghiệp của huyện Phú Thiện.

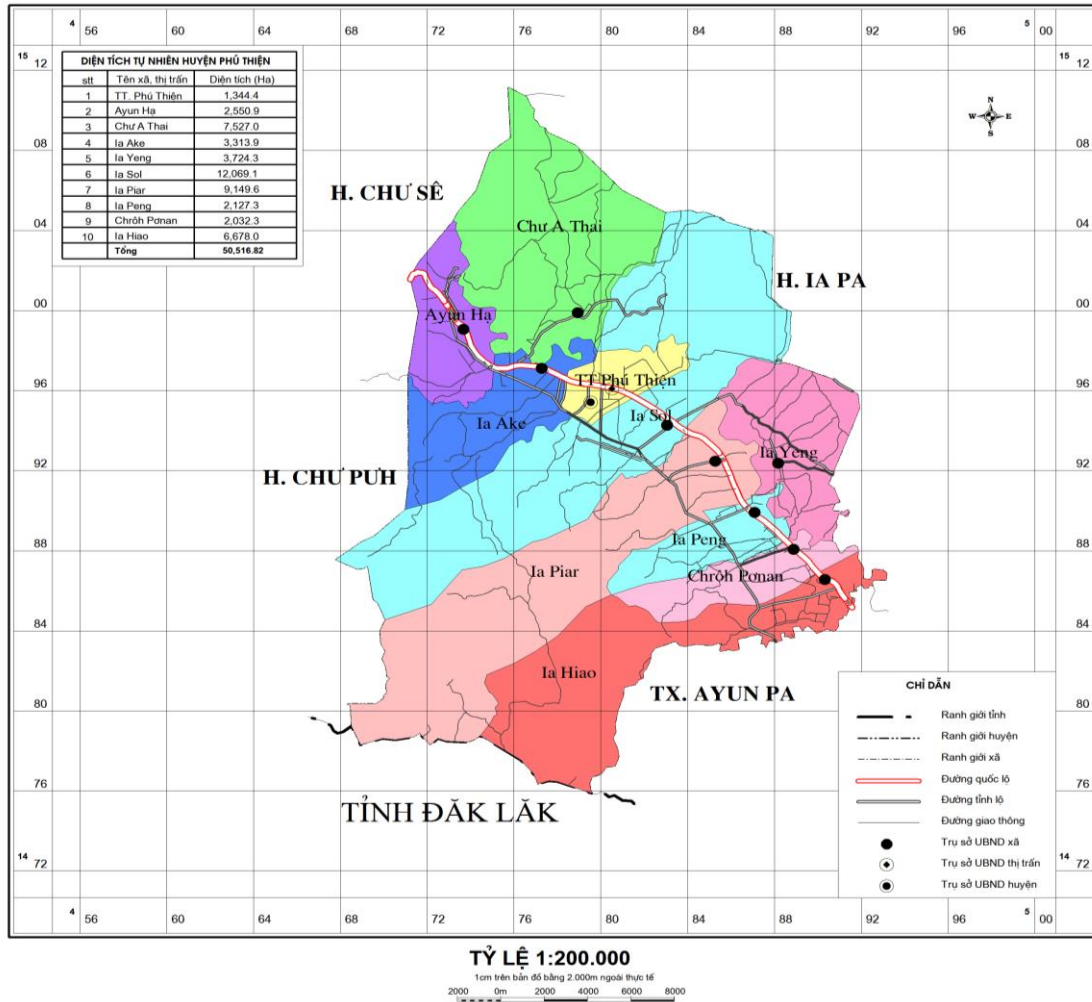
+ Thách thức: Đây là những yếu tố bên ngoài tác động gây trở ngại cho phát triển du lịch, du lịch nông nghiệp của huyện Phú Thiện.

Qua phân tích ma trận SWOT, bài viết sẽ đưa ra các nhóm giải pháp nhằm thúc đẩy phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện một cách hiệu quả và bền vững hơn.

3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

3.1. Tổng quan về huyện Phú Thiện, tỉnh Gia Lai

Huyện Phú Thiện nằm phía Đông Nam tỉnh Gia Lai, có tổng diện tích tự nhiên là 504,73 km² cách trung tâm thành phố Pleiku 70 km, cách trung tâm thị xã Ayun Pa 20 km. Huyện Phú Thiện có lợi thế đặc biệt là nằm tiếp giáp với huyện Chư Sê, thị xã Ayun Pa, cách không xa tuyến đường Quốc lộ 14 tuyến giao thông huyết mạch nối các tỉnh vùng Tây nguyên; có tuyến Quốc lộ 25 nối liền các tỉnh Tây Nguyên, Campuchia với tỉnh Phú Yên và các tỉnh Duyên hải Nam Trung Bộ. Do đó, huyện có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội theo hướng mở với bên ngoài.

Hình 1: Bản đồ hành chính huyện Phú Thiện, tỉnh Gia Lai

Nguồn: [6]

Tính đến năm 2022, toàn huyện có 9 xã và 1 thị trấn với tổng dân số là 81.823 người. Dân cư phân bố không đồng đều, sinh sống tập trung chủ yếu tại thị trấn Phú Thiện. Toàn huyện có 24 dân tộc sinh sống, trong đó nhiều nhất là dân tộc người Jrai, Kinh (Việt), tiếp đến là người Tày, Barnar, Ê-đê... Mỗi dân tộc đều có phong tục tập quán mang đặc trưng riêng góp phần tạo nên sự đa dạng văn hóa của địa phương.

Cơ cấu kinh tế đang có sự chuyển dịch theo hướng tăng dần tỷ trọng công nghiệp - xây dựng, dịch vụ - thương mại và giảm dần tỷ trọng nông - lâm - ngư nghiệp. Trong đó, sản xuất nông nghiệp tiếp tục phát triển ổn định theo hướng sản xuất hàng hóa, nâng cao năng suất, chất lượng và giá trị sản phẩm.

3.2. Tài nguyên phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện

Tài nguyên du lịch được hiểu là những yếu tố tự nhiên, văn hóa, xã hội, kinh tế và nhân văn có giá trị du lịch, có khả năng thu hút và phục vụ nhu cầu tham gia, nghỉ dưỡng, giải trí và học tập của du khách. Tài nguyên du lịch bao gồm các loại như tài nguyên thiên nhiên, tài nguyên xã hội, tài nguyên kinh tế và tài nguyên nhân văn.

Căn cứ trên thông tin thực địa, tài nguyên phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện bao gồm:

3.2.1. Tài nguyên tự nhiên

Là một huyện nằm trên sườn đông của dãy Trường Sơn, có độ cao trung bình 150-200m so với mực nước biển, nằm trong lòng chảo thung lũng sông Ba và sông Ayun, là rìa Tây Bắc của vùng trũng Cheo Reo – Phú Túc; địa hình huyện Phú Thiện mang những đặc điểm nổi bật khác biệt so với địa hình chung của tỉnh Gia Lai, là vùng lòng chảo của thung lũng sông Ba vừa có sự xen kẽ giữa địa hình đồng bằng châu thổ và đồi núi. Thêm vào đó, nơi đây có các dạng địa hình đa dạng thuận lợi để phát triển nông nghiệp đặc thù, được ví là “tiểu đồng bằng” của Tây Nguyên. Được thiên nhiên ưu ái nhiều điều kiện thuận lợi như khí hậu ôn hòa, địa hình vùng trũng đặc biệt, nguồn nước dồi dào, đất đai đa dạng... Đây là những đặc điểm tự nhiên vô cùng độc đáo để thu hút khách du lịch.

3.2.2. Tài nguyên văn hóa - nhân văn

Với bề dày truyền thống văn hóa, Phú Thiện được đánh giá là nơi giàu tiềm năng phát triển du lịch. Huyện có các tài nguyên văn hóa và nhân văn như Khu di tích Plei Oi và các lễ hội văn hóa đặc sắc như Lễ hội cầu mưa của Yang Potao Apui, lễ cúng Yang Oi Dai, lễ thổi tai, lễ ăn trâu, lễ bỏ mả... thể hiện tính tín ngưỡng, tâm linh, văn hóa đa dạng của các dân tộc tại địa phương.

Ngoài ra, huyện Phú Thiện còn có các làng nghề truyền thống như dệt thổ cẩm, đan lát của những dân tộc khác nhau hình thành bức tranh văn hóa nghệ thuật sinh động, nhiều màu sắc. Văn hóa ẩm thực có những nét rất đặc biệt và là sự hòa hợp của các dân tộc cùng sinh sống trên địa bàn như món lá mỳ xào, cá um cà đắng, bò một nắng chấm muối kiến vàng, rượu ghè...

3.2.3. Tài nguyên xã hội

Là huyện vùng núi, cộng đồng các dân tộc đa dạng, trong đó nổi bật là người Jrai chiếm trên 50% nên nguồn nhân lực ở đây chủ yếu là người dân bản địa với bản chất thật thà và phóng khoáng, ứng xử nhiệt tình, thân thiện, hiếu khách. Nhiều dân tộc còn giữ nguyên vẹn bản sắc văn hóa truyền thống trong phong tục, tập quán, lễ hội, trang phục, nhạc cụ... tạo nên nét hấp dẫn du khách ưa thích khám phá, tìm hiểu văn hóa và trải nghiệm. Theo số liệu của Phòng Thống kê huyện Phú Thiện năm 2021,

dân số trong độ tuổi lao động chiếm 52,3%, tập trung nhiều nhất trong ngành nông – lâm nghiệp – thủy sản (chiếm 81,10%) và thương mại – dịch vụ (chiếm 11,86%). Tuy nhiên, trình độ và kỹ năng tay nghề của lao động địa phương còn hạn chế. Là một huyện có truyền thống sản xuất nông nghiệp lâu đời, lao động của huyện có kinh nghiệm và kỹ năng trong sản xuất nông nghiệp và đã phát triển một số sản phẩm nông nghiệp đạt tiêu chuẩn OCOP cấp tỉnh như: thương hiệu gạo Phú Thiện, cá thác lác Phú Thiện...

Với những đặc điểm về tài nguyên tự nhiên, nhân văn, văn hóa và xã hội trên, có thể thấy rằng huyện Phú Thiện có các loại tài nguyên đa dạng và phong phú, phù hợp với phát triển du lịch nói chung và du lịch nông nghiệp nói riêng. Kết quả nghiên cứu cho thấy trong những năm qua, huyện Phú Thiện đã bước đầu tập trung khai thác các nguồn tài nguyên này để phát triển du lịch nông nghiệp thông qua các mô hình du lịch như tham quan trải nghiệm “thung lũng vàng” và các vườn cây ăn trái, tham quan khu du lịch Ayun Hạ kết hợp trải nghiệm đánh bắt, tham quan trải nghiệm cánh đồng sen Ia Yeng- hồ sen rộng nhất Gia Lai...

Theo thống kê của Phòng Văn hóa – Thông tin huyện Phú Thiện, lượng du khách tới tham quan tại huyện là 14.127 khách vào năm 2019 và tăng lên 15.197 năm 2022. Du khách chủ yếu tới tham quan, mua sắm trong dịp Lễ cầu mưa Yang Pơ tao Apui (năm 2019 thu hút 13.150 lượt người tham quan, năm 2022 thu hút 8.197 lượt người) và đến khu du lịch sinh thái hồ Ayun Hạ. Tổng doanh thu đạt được qua tổ chức Lễ cầu mưa Yang Pơ tao Apui năm 2019 và 2022 là 102.476.000 đồng. Tính từ năm 2018 đến 6 tháng đầu năm 2022, Khu du lịch sinh thái Hồ Ayun Hạ đón hơn 21.655 lượt khách tham quan, doanh thu đạt 624.600.000 đồng. Theo kết quả khảo sát thực địa, trong năm 2022 có khoảng gần 10.000 lượt người tham quan hồ Ayun Hạ và tham dự lễ cúng cầu mưa. Các hoạt động tham quan và trải nghiệm trên Hồ sen Ia Yeng năm 2022 thu hút hơn 4.000 lượt du khách năm 2022; thậm chí vào thời cao điểm dịp lễ tết (30/4, 01/5, tết Nguyên Đán) trung bình đạt từ 300 - 500 lượt khách/tuần. Mức chi tiêu trung bình của du khách tại các điểm dao động từ 100.000 – 300.000 đồng/ khách/ ngày, chủ yếu chi phí cho ăn uống, vé tham quan, một số loại hình vui chơi giải trí như câu cá, thuê thuyền ngắm cảnh... [6].

Tuy nhiên, kết quả thực địa cho thấy các hoạt động du lịch nông nghiệp ở địa bàn huyện Phú Thiện vẫn còn đơn điệu, mang tính tự phát và chưa khai thác hết các tiềm năng của địa phương.

3.3. Phân tích SWOT đánh giá tiềm năng phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện

Các thông tin thu thập được từ các nguồn tài liệu có sẵn, phương pháp thực địa, phương pháp phỏng vấn được tổng hợp và phân tích bằng công cụ SWOT để làm

rõ những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của địa bàn nghiên cứu về phát triển du lịch nông nghiệp.

Điểm mạnh (S)

S1 - Có nhiều tài nguyên du lịch về tự nhiên và nhân văn, có không gian nông nghiệp đặc thù, có “tiểu đồng bằng” nổi tiếng ở vùng Tây Nguyên; có các sản phẩm nông nghiệp đặc trưng đạt chuẩn OCOP, VIETGAP.

S2 - Tỷ lệ người dân tham gia hoạt động sản xuất nông nghiệp cao. Người dân có nhiều kinh nghiệm trong sản xuất nông nghiệp; thân thiện, mang đậm bản sắc riêng của vùng Tây Nguyên.

S3 - Các điểm du lịch được đầu tư, tôn tạo như khu Di tích Plei Oï, bê tông hóa hệ thống đường trong khu dân cư và các tuyến đường giao thông tại địa phương.

S4 - Có nhiều dân tộc sinh sống tạo bản sắc văn hóa riêng biệt, đa dạng và phong phú. Nhiều dân tộc còn giữ nguyên vẹn bản sắc văn hóa truyền thống trong phong tục, tập quán, lễ hội, trang phục, nhạc cụ,... tạo nên nét hấp dẫn du khách ưa thích khám phá, tìm hiểu văn hóa và trải nghiệm.

S5 - Chính quyền địa phương quan tâm chỉ đạo, huy động các nguồn lực để phát triển. Nghị quyết số 01-NQ/ĐH ngày 20/6/2020 của Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XIX, Chương trình số 01-CTr/HU ngày 17/7/2020 của Ban Chấp hành Đảng bộ huyện khẳng định chủ trương phát triển du lịch của huyện Phú Thiện trong giai đoạn 2021-2025 và tầm nhìn đến năm 2030 là tập trung thu hút các nguồn lực đầu tư cho phát triển du lịch, khai thác hiệu quả tuyến du lịch Phú Thiện - Chư Sê, phát triển nông nghiệp gắn với du lịch, mô hình hợp tác xã nông nghiệp gắn với du lịch nông nghiệp, du lịch nông thôn.

Điểm yếu (W)

W1 - Sản phẩm du lịch nông nghiệp còn đơn giản, nhãn mác bao bì còn sơ sài, chưa thu hút sự quan tâm của khách du lịch; chưa xây dựng được sản phẩm du lịch nông nghiệp mang tính đặc trưng, độc đáo, hấp dẫn của huyện nhằm thu hút khách du lịch lưu lại dài ngày.

W2 - Trình độ và nhận thức của người dân về phát triển du lịch nông nghiệp còn hạn chế nên chưa mặn mà với du lịch nông nghiệp. Có hộ nuôi cá không muốn cho khách tham quan vì sợ cá chậm lớn hoặc bị bệnh; một số hộ làm vườn không muốn cho khách vào vườn vì sợ “phá vườn”...

W3 - Cơ sở hạ tầng và các địa điểm lưu trú còn ít và chất lượng còn rất hạn chế. Cơ sở hạ tầng phục vụ du lịch chưa phát triển, tình trạng đường hẹp, khả năng lưu thông hạn chế, bãi đậu xe; các dịch vụ du lịch chưa phát triển nên chưa đáp ứng được nhu cầu của khách du lịch. Theo khảo sát, hiện nay tại huyện Phú Thiện có 17 cơ sở lưu

trú có thể đón tiếp khách dừng chân, chưa có khách sạn hay mô hình Homestay phục vụ du khách; có khoảng hơn 500 cơ sở phục vụ dịch vụ ăn uống; các cơ sở vui chơi giải trí và các dịch vụ kết nối có xuất phát điểm thấp nên chưa thể giữ chân được các nhà đầu tư vào du lịch, chưa thu hút khách tham quan đến với địa phương.

W4 - Hoạt động sản xuất nông nghiệp mang tính mùa vụ. Hoạt động du lịch của huyện mang tính thời vụ chủ yếu tập trung vào các ngày nghỉ 30/4, 1/5, tết Nguyên đán, thời gian diễn ra lễ hội cầu mưa. Theo khảo sát điều tra, khoảng 70% khách du lịch tới đây vào nửa đầu năm (từ tháng 1- tháng 6).

W5 - Hoạt động quảng bá du lịch và xúc tiến đầu tư còn hạn chế. Hoạt động tiếp thị, quảng bá du lịch nông nghiệp còn nhiều hạn chế, chưa chuyên nghiệp. Chủ yếu là các hoạt động quảng bá cho lễ hội cầu mưa, nên hiệu quả du lịch nông nghiệp không cao.

Cơ hội (O)

O1 - Du lịch nông nghiệp đang là xu hướng mới trên thế giới và ở Việt Nam. Nhiều mô hình du lịch nông nghiệp đã và đang được thực hiện ở nhiều tỉnh thành trên cả nước và mang lại những hiệu quả về kinh tế, văn hóa, xã hội nhất định.

O2 - Nhà nước quan tâm và đầu tư phát triển du lịch, trong đó bao gồm du lịch nông nghiệp. Năm 2017, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 08-NQ/TW về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn. Đây là Nghị quyết có ý nghĩa lịch sử đối với sự nghiệp phát triển du lịch Việt Nam; theo đó với nhiều tiềm năng và lợi thế, tới năm 2030 ngành du lịch được kỳ vọng sẽ trở thành một ngành kinh tế mũi nhọn, một động lực quan trọng tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm và đóng góp cho sự phát triển của đất nước; trong đó du lịch nông nghiệp là một loại hình du lịch được chú trọng đầu tư phát triển.

O3 - Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin giúp người dân ngày càng dễ dàng hơn trong việc học hỏi các mô hình, quảng bá hình ảnh và sản phẩm địa phương, thu hút khách du lịch trong nước và quốc tế.

Thách thức (T)

T1 - Tây Nguyên là tiểu vùng gồm 5 tỉnh Kon Tum, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông và Lâm Đồng với những đặc điểm về tự nhiên, nhân văn và xã hội tương đối giống nhau. Do đó, du khách có nhiều sự lựa chọn về loại hình du lịch và điểm đến.

T2 - Trong bối cảnh sau đại dịch COVID-19, tình hình kinh tế cả nước nói chung và của các cá nhân, gia đình nói riêng bị ảnh hưởng; do đó người dân hạn chế hoặc rất cẩn trọng trong việc chi tiêu cho các hoạt động như du lịch.

T3 - Du lịch nông nghiệp vẫn là loại hình du lịch mới, chưa hút được sự quan tâm của các bên liên quan. Do vậy khả năng liên kết vùng, liên kết với các công ty du lịch lữ hành còn hạn chế.

Kết quả phân tích SWOT cho thấy huyện Phú Thiện có những điều kiện và đặc điểm phù hợp để phát triển du lịch nông nghiệp, tuy nhiên địa phương cũng có những hạn chế và đối diện với các thách thức từ bên ngoài. Để có thể phát huy được tiềm năng của địa phương, bài viết sử dụng các cách thức kết hợp các yếu tố điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức như trình bày ở Bảng 1 để làm cơ sở đề xuất các nhóm giải pháp phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện.

Bảng 1. Kết hợp các yếu tố SWOT làm cơ sở giải pháp phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện

Kết hợp	Cơ sở giải pháp
S + O: tận dụng cơ hội để khai thác thế mạnh	S1, S5 + O1, O2: Quy hoạch phát triển du lịch thành ngành mũi nhọn ở huyện Phú Thiện.
	S1, S3, S5 + O1, O2, O3: Tăng cường quảng bá, thu hút vốn đầu tư, nâng cấp cơ sở hạ tầng phát triển du lịch nói chung và du lịch nông nghiệp nói riêng.
	S1, S2, S4 + O1, O3: Xây dựng sản phẩm đặc thù, riêng biệt, có tính đột phá để hút khách du lịch.
S - T: Tận dụng điểm mạnh để hạn chế thách thức	S1, S2, S4, S5 – T1, T3: Tạo ra và xây dựng sản phẩm du lịch nông nghiệp mang thương hiệu của huyện.
	S2, S3, S5 – T1, T3: Xây dựng kế hoạch phối hợp giữa các bên liên quan (chính quyền, cộng đồng, doanh nghiệp) nhằm phát triển du lịch hiệu quả.
	S1, S3, S5 – T1: Tăng cường tuyên truyền, quảng bá về các sản phẩm du lịch nông nghiệp đặc trưng của huyện.
O - W: Khai thác cơ hội để hạn chế điểm yếu	O1, O2, O3 – W2, W4: Đào tạo cán bộ du lịch, nguồn nhân lực theo chiều sâu, hướng dẫn người dân cách làm du lịch hiệu quả.
	O1, O2, O3 – W5: Thu hút vốn đầu tư, đổi mới công nghệ, tăng cường quảng bá, marketing, xây dựng hình ảnh du lịch nông nghiệp.
	O1, O2, O3 – W1, W4: Thiết kế sản phẩm du lịch nông nghiệp mang tính đặc thù và phù hợp với đặc điểm và điều kiện của địa phương.
W + T: Khắc phục điểm yếu, giảm thách thức từ bên ngoài	W1, W4 + T1, T2, T3: Nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch, xây dựng mô hình du lịch nông nghiệp phù hợp.
	W1, W3, W5 + T1, T3: Thu hút vốn đầu tư, nâng cấp cơ sở hạ tầng quảng bá cho du lịch nông nghiệp địa phương.
	W2 + T1, T3: Đào tạo và nâng cao kiến thức và kỹ năng của lực lượng lao động làm du lịch nông nghiệp.

3.4. Các nhóm giải pháp phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện

Trên cơ sở lý thuyết và thực tiễn trong quá trình phát triển du lịch, du lịch nông nghiệp của huyện Phú Thiện, cùng với việc phân tích SWOT, bài viết đề xuất một số nhóm giải pháp thúc đẩy phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Phú Thiện trong tương lai.

Thứ nhất, *nhóm giải pháp về quy hoạch phát triển du lịch và du lịch nông nghiệp*: Lãnh đạo địa phương đã thể hiện sự quan tâm và đầu tư đối với du lịch nói chung và du lịch nông nghiệp nói riêng tại huyện Phú Thiện. Để có thể phát triển hiệu quả và bền vững, cần quy hoạch tài nguyên du lịch, xây dựng các tuyến và mô hình du lịch nông nghiệp đặc thù; quy hoạch về cơ sở vật chất, cơ sở hạ tầng và chú ý đến các địa điểm tiếp nhận khách du lịch và tăng cường công tác quản lý nhà nước về du lịch và du lịch nông nghiệp tại địa phương.

Thứ hai, *nhóm giải pháp về đào tạo và phát triển nguồn nhân lực du lịch*: Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng, bổ sung kiến thức, đào tạo nguồn lao động tại địa phương về vai trò của du lịch đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của gia đình và xã hội; kỹ năng làm du lịch tại cộng đồng... Bên cạnh đó, cần có chính sách đãi ngộ để có thể thu hút cán bộ có trình độ, chuyên môn về du lịch đến làm việc tại địa phương nhằm tăng cường năng lực của cộng đồng về phát triển du lịch nông nghiệp.

Thứ ba, *nhóm giải pháp xây dựng sản phẩm du lịch nông nghiệp*: Sản phẩm du lịch nông nghiệp hiện tại của địa phương còn nhỏ lẻ, chưa có tính đặc thù và tính cạnh tranh. Do đó, cần đánh giá hiện trạng sản phẩm du lịch nông nghiệp phù hợp với đặc điểm đặc thù và thế mạnh của địa phương; đáp ứng nhu cầu và thị hiếu của khách du lịch trong và ngoài nước; tăng cường xúc tiến quảng bá sản phẩm du lịch nông nghiệp bằng các hình thức và kênh thông tin khác nhau.

Thứ tư, *nhóm giải pháp tăng cường công tác quảng bá và xúc tiến mở rộng thị trường*: Du lịch nông nghiệp là một loại hình du lịch mới phát triển và chưa thu hút sự quan tâm của các bên liên quan, chưa tiếp cận được với các khách du lịch tiềm năng trong nước và quốc tế. Do đó, cần đẩy mạnh công tác quảng bá tài nguyên du lịch nông nghiệp địa phương qua các kênh khác nhau. Thêm vào đó, cần tăng cường xúc tiến đầu tư bằng cách phối hợp với các Sở, ban ngành địa phương và các công ty du lịch để có thể tổ chức đón các đoàn khách du lịch kết hợp hội nghị, hội thảo, tham quan, nghiên cứu để giới thiệu tài nguyên, lợi thế, sản phẩm du lịch nông nghiệp của địa phương.

4. KẾT LUẬN

Huyện Phú Thiện có tài nguyên tự nhiên, nhân văn và có không gian nông nghiệp đặc thù, được ví như “tiểu đồng bằng” của Tây Nguyên – những điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch nói chung và du lịch nông nghiệp nói riêng. Kết quả nghiên cứu cho thấy trong những năm qua chính quyền địa phương đã quan tâm và đầu tư phát triển du lịch nông nghiệp tại địa phương thông qua các hoạt động du lịch cụ thể. Tuy nhiên, kết quả nghiên cứu cho thấy việc phát triển du lịch nông nghiệp ở đây cũng còn tồn tại một số hạn chế và thách thức như: sản phẩm du lịch nông nghiệp còn đơn giản, chưa có tính cạnh tranh; nhận thức của người dân về phát triển du lịch nông nghiệp còn hạn chế; hoạt động quảng bá du lịch và xúc tiến đầu tư chưa được chú trọng,... Dựa trên kết quả phân tích SWOT, bài viết đưa ra 4 nhóm giải pháp chính gồm quy hoạch phát triển du lịch, đào tạo và phát triển nguồn nhân lực du lịch, xây dựng sản phẩm du lịch đặc trưng của địa phương và tăng cường công tác quảng bá và xúc tiến đầu tư về du lịch nông nghiệp.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Nguyễn Hoàng Hiếu, Hà Thị Như Hằng (2020). Đánh giá mô hình phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Đăk Pơ tỉnh Gia Lai. *Tạp chí Khoa học và Công nghệ Đại học Duy Tân*, Tập 05, số 42-2020, Tr. 146-157.
- [2]. Phạm Đình Hiền (2023). Nghiên cứu các mô hình du lịch nông nghiệp của một số nước và Việt Nam - các khuyến nghị đối với du lịch Hà Nội. *Tạp chí Nghiên cứu Khoa học và Phát triển*, Tr. 49-58.
- [3]. Trần Thị Phương Hồng (2020). *Phát triển du lịch nông nghiệp ở huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai theo hướng bền vững: Trường hợp làng bưởi Tân Triều*. Luận văn thạc sĩ Địa lí học, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.
- [4]. UBND tỉnh Gia Lai (2016), *Quyết định số 525/QĐ-UBND về việc phê duyệt “Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch tỉnh Gia Lai đến năm 2020, định hướng đến năm 2030” ngày 4/8/2016*, Gia Lai.
- [5]. Nguyễn Thị Sơn, Nguyễn Phú Thắng (2014). Tiềm năng phát triển du lịch nông nghiệp tỉnh An Giang. *Tạp chí khoa học Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh*, số 63/2014, Tr. 82-90.
- [6]. UBND huyện Phú Thiện (2020), *Định hướng phát triển kinh tế-xã hội huyện Phú Thiện giai đoạn 2020-2025*, Phú Thiện, Gia Lai.
- [7]. UBND huyện Phú Thiện (2022), *Báo cáo thực trạng phát triển du lịch trên địa bàn huyện Phú Thiện*, Phú Thiện, Gia Lai.
- [8]. UBND huyện Phú Thiện (2022), *Báo cáo tổng kết 05 năm triển khai thực hiện Kế hoạch số 71-KH/HU, ngày 05/9/2017 của Ban Thường vụ Huyện ủy về thực hiện Chương trình số 43-CTr/TU, ngày 26/6/2017 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn*, Phú Thiện.
- [9]. Hà Trung (2023). *Phát triển bền vững du lịch nông nghiệp, nông thôn*. <https://nhandan.vn/phat-trien-ben-vung-du-lich-nong-nghiep-nong-thon-post755682.html>.

USING SWOT ANALYSIS IN ASSESSING THE POTENTIALS OF AGRICULTURAL TOURISM IN PHU THIEN DISTRICT, GIA LAI PROVINCE

Huynh Thi Anh Phuong^{1*}, Vu Thi Ha²

¹University of Sciences, Hue University

²Ly Thuong Kiet High School, AyunPa town, Phu Thien district, Gia Lai province

*Email: phuonghuynh@husc.edu.vn

ABSTRACT

Phu Thien district, Gia Lai province possesses a specific agricultural space considered as the "Little Delta" of the Central Highlands. Along with the advantages of natural resources, humanities and traditional agricultural production activities, agricultural tourism has been recently receiving special attention and investment for development. Based on the secondary and primary data collected from different research methods including document review, field visit and interviews with local governments, tourists and local people, the article applied SWOT analysis to analyze the potentials of agricultural tourism in the study area. The results show that Phu Thien district has some strengths and opportunities to develop agricultural tourism, but the locality also faces some difficulties and challenges in the process of exploiting agricultural tourism resources. Based on the research results, the article proposes some solutions to contribute to the development of agricultural tourism in Phu Thien district toward effectiveness and sustainability in the future.

Keywords: Agricultural tourism, Phu Thien district, SWOT.

Huỳnh Thị Ánh Phương sinh ngày 08/07/1979 tại Quảng Ngãi. Năm 2008, bà nhận học vị Thạc sĩ ngành Phát triển nông thôn, chuyên ngành về Sinh kế và Quản lý tài nguyên thiên nhiên của Đại học Khoa học Nông Nghiệp Uppsala, Thụy Điển. Năm 2014, bà nhận học vị Tiến sĩ chuyên ngành Giới và Phát triển tại Viện Công nghệ Châu Á (AIT), Thái Lan. Hiện nay, bà công tác tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: Giới và các vấn đề phát triển, sinh kế, quản lý tài nguyên thiên nhiên, tính tổn thương và thích ứng.

Vũ Thị Hà sinh năm 1984 tại Hải Dương. Năm 2007, bà tốt nghiệp cử nhân ngành Sư phạm Địa lý; từ năm 2021 đến nay bà học cao học ngành Địa lý Tài nguyên và Môi trường tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Hiện nay, bà giảng dạy tại Trường THPT Lý Thường Kiệt, thị xã Ayun Pa, tỉnh Gia Lai.

Lĩnh vực nghiên cứu: Địa lý học, tài nguyên và môi trường.